

Hoe werkt stotteren?

Hoe ontstaat het?

Stel je voor: In jouw spreekfabriek werken allemaal werkmannen aan een lopende band. Zij zorgen ervoor dat jij zegt wat je wilt zeggen.

Op het begin van de band wordt door de eerste werkmans een idee gezet. Bijvoorbeeld het idee 'Ik heb zin om te zwemmen, misschien kan het vanmiddag wel'. De volgende werkmans zoekt de woorden die bij het idee horen en legt ze bij het idee op de band. De werkmans die daarna komt maakt de woorden in de goede volgorde aan het idee vast. Bijvoorbeeld: 'Mag ik vanmiddag naar het zwembad?'. Als je de woorden weet, moeten de goede klanken nog gezocht worden en achter elkaar worden gezet. Elke klank moet precies op de goede plek. Dan komt de laatste werkmans. Die bedient de hendels van alle praatspielen. Dat zijn er heel veel (wel meer dan 100 per klank), dus dat is een enorme klus. Hij zorgt ervoor dat jouw praatspielen precies de goede bewegingen maken en de woorden laten horen die jij bedacht had.

Het zou fijn zijn als die mannetjes snel en handig waren, maar jij bent geboren met mannetjes die vaak iets meer tijd nodig hebben. En soms, als jij heel veel woorden op de band zet, of als je heel snel iets wilt vertellen, dan krijgen ze het te druk. Als er dan ergens een mannetje het niet bij kan houden, hebben alle werkmannen die daarop volgend aan de band staan er ook last van. Als er één het niet meer ziet zitten, omdat hij het écht niet meer bij kan houden, drukt hij op de rode stop-knop, om de band stil te zetten. En dan heb jij een stotter.

Alles moet dan opgeruimd worden en je kunt dan weer opnieuw beginnen.

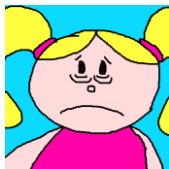
Jij bent niet de enige die daar last van heeft. Eén op twintig kinderen heeft zo'n band, of heeft er een gehad.

Waardoor stotter je soms meer en soms minder?

Die onhandige mannetjes maken je het soms best lastig tijdens het praten. En je kunt je misschien voorstellen dat het nog lastiger wordt, als er ook nog eens andere dingen aan de hand zijn in de fabriek.

Bijvoorbeeld:

- De snelheidsknop van de band staat niet meer in het midden, maar wordt helemaal open gedraaid. Hierdoor scheurt de band op volle toeren langs en is het extra lastig om de ideeën, zinnen, woorden en letters er goed op te zetten.

- Één van je werkmannen is niet helemaal uitgeslapen of een beetje ziek. Die werkmán kan zich dan eerder vergissen of is misschien minder handig dan gewoonlijk.
- De baas van de fabriek heeft gezegd dat de werkmannen een speciale beloning krijgen, maar alleen als er die dag helemaal geen vergissingen zijn gemaakt. Als de werkmannen daardoor erg zenuwachtig worden, gaat het juist eerder mis.

Dit zijn allemaal voorbeelden van dingen die kunnen gebeuren in een grote fabriek. Misschien weet jij zelf nog wel andere dingen die het praten in jouw spreekfabriek extra lastig maken.

Wat doe je ermee?

Iedereen gaat er anders mee om. Sommige kinderen laten de werkmannen lekker een beetje rommelen en praten verder. Er komen dan wat herherhalingen of sommige klanken worden wat llllanger. Of ze beginnen even opnieuw als de woorden er niet in één keer goed uitkomen. Zij hebben niet zoveel last van de langzame werkmannen.

Anderen zetten extra kracht om de woorden er toch uit te krijgen. Maar duwen helpt niet. Het zorgt er alleen voor dat het stotteren opvallender wordt en vervelender voelt. De stotters die zo ontstaan noemen we 'vechtstotters'.

Weer anderen stoppen met praten. Ze hebben nog wel ideeën, maar zetten ze maar niet meer op de band, omdat ze bang zijn dat het toch weer mis gaat. Of ze wisselen een woord snel om voor een woord dat ze eigenlijk helemaal niet wilden zeggen, maar dat makkelijker is om te zeggen. Zij 'vluchten' dus weg voor het probleem ('vluchtstotters'). Maar het probleem blijft.

Sommigen schrikken zo als het misgaat, dat ze verstijven ('bevriesstotters') en niet meer weten wat ze moeten doen. De band blijft dan doorlopen, en de onderdelen stapelen zich op aan het einde van de band, zonder dat ze ingrijpen.

Door te vechten, te vluchten of te bevriezen, los je het probleem niet op. Het wordt er alleen groter door. Het is dus handig om te leren hoe jij nú met je stotteren omgaat en welke manier handiger kan zijn. Een manier waarbij je niet boos wordt of in paniek raakt, en je werkmannen rustig en ontspannen hun werk blijven doen.

